

Dosarul nr. 2r-476/19

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. : M. Juganari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

DECIZIE

4 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Rusu Anatolie și Rusu Maria,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Corporația de Finanțare Rurală” împotriva lui Rusu Anatolie și Rusu
Maria cu privire la încasarea 17 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Rusu Anatolie din motiv că apelantul nu a
îndeplinit în termen indicațiile instanței,

c o n s t a t ă :

La 28 noiembrie 2017, Societatea pe Acțiuni „Corporația de Finanțare
Rurală” s-a adresat în instanța de judecată, cu cererea de chemare în judecată lui
Rusu Anatolie și Rusu Maria solicitând încasarea sumei de 58271,28 lei cu titlu de
datorie și 1745 lei cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni
cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Corporația de
Finanțare Rurală”, s-a admis integral.

S-a încasat în mod solidar de la Rusu Anatolie și Rusu Maria în beneficiul
Societății pe Acțiuni „Corporația de Finanțare Rurală” suma de 58271,28 lei cu
titlu de datorie și 1745 lei cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 ianuarie 2019, Rusu
Anatolie
a declarat apel solicitând casarea hotărârii 15 decembrie 2018 a Judecătoriei
Hîncești, sediul Ialoveni și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel declarată de Rusu Anatolie.

S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel
motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1311,10 lei, în termen de
10 zile din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelantului că în cazul
neînlăturării neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 17 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul lui Rusu Anatolie, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

La 13 iunie 2019, Rusu Anatolie și Rusu Maria au declarat recurs împotriva încheierii din 17 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

Recurentul a indicat că instanța de apel a dat o apreciere eronată faptului că apelantul nu a înlăturat neajunsurile până la data stabilită de instanță.

La 18 aprilie 2019 a recepționat încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 24 aprilie 2019 a achitat taxa de stat indicată de instanță, iar prin intermediul oficiului poștal a expediat instanței cerere de apel motivată și bonul de achitare a taxei de stat.

În circumstanțele date, recurentul a indicat că prin restituirea cererii de apel a încălcat accesul liber la justiție a apelantului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 17 mai 2019.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că cu încheierea din 17 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a făcut cunoștință la 30 mai 2019, fiind recepționată prin intermediul oficiului poștal.

Cererea de recurs a fost declarată la 13 iunie 2019, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Colegiul constată că, încheierea din 17 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la faza de primire a apelului.

Conform încheierii din 1 martie 2019 instanța de apel a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1311,10 lei.

Din materialele dosarului se constată că la 24 aprilie 2019, Rusu Anatolie a expediat instanței prin intermediul oficiului poștal cererea de apel motivată.

Totodată, potrivit bonului de plată nr. LJK7-H600, anexat la cererea de recurs Colegiul conchide că, tot la data de 24 aprilie 2019, apelantul Rusu Anatolie a achitat taxa de stat în mărime de 1311,10 lei în contul statului.

Deci, în termenul acordat de instanță, apelantul a depus apelul motivat și a achitat taxa de stat.

Prin urmare, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare în termenul acordat de către instanță, restituind apelul pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate în termenul stabilit de instanță în încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2019.

Or, potrivit ordinului de plată nr. LJK7-H600 taxa de stat a fost achitată prin intermediul oficiului poștal, la data expedierii cererii de apel, 24 aprilie 2019, fiind confirmată de extrasul de cont.

Prin soluția emisă, instanța de apel nu a ținut cont de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe.

Acest articol consacră astfel „dreptul la instanță”, între care dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un aspect.

La acesta se adaugă garanțiile prevăzute de art. 6 § 1 în ceea ce privește organizarea și compunerea instanței și în ceea ce privește desfășurarea procedurii. Ansamblul formează, pe scurt, dreptul la un „proces echitabil” (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 36).

Prin soluția de restituire a cererii de apel, apelantului Rusu Anatolie i s-a încălcat accesul liber la justiție, care este consacrat ca drept fundamental, atât prin art.6 pct.(1) din Convenție, cât și prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art.10 din Declarația universală a drepturilor omului, precum și art.14 pct.(1) din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis faptul că dreptul la un proces echitabil cuprinde dreptul de acces la o instanță.

Dreptul de acces la instanță reprezintă un element important al accesului la justiție, în considerarea faptului că instanțele oferă protecție împotriva practicilor ilegale și apără statul de drept. Accesul la instanță decurge implicit din dreptul la un proces echitabil, deoarece sugerează că litigiile trebuie soluționate de către instanțe.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierea instanței de apel este neîntemeiată fiind adoptată cu încălcarea normele de drept

procesual, drept consecință urmează a fi casată, cu restituirea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de Rusu Anatolie și Rusu Maria.

Se casează încheierea din 17 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Rusu Anatolie din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond în același complet de judecată.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari